

певними посадами. Якщо в оцінку за рубіжний контроль буде входити 50% результатів поточного контролю ми позбудемося цього недоліку. До речі така методика оцінювання використовується в багатьох вишах.

Четверта проблема під час функціонування системи контролю якості підготовки слухачів обумовлена відсутністю достатньої статистичної інформації для прийняття рішення щодо удосконалення підготовки військових фахівців. Просто кажучи в журналах обліку навчальних занять мало оцінок. Особливо це стосується заочної форми навчання. Чим більше інформації тим краще рішення.

Підводячи підсумок, можна зробити наступний висновок. В окремих структурних підрозділах та в університеті в цілому створена достатньо ефективна система контролю якості підготовки слухачів, якій на цей час притаманні деякі недоліки. Ці недоліки відомі, окреслені шляхи їх вирішення і якщо на навчально-методичних зборах (методичних конференціях) це стане предметом обговорення з метою вироблення конкретних заходів, у нас є усі шанси зробити цю систему більш ефективною, а освітній процес більш якісним.

СОЦІАЛЬНА УСПІШНІСТЬ РЯТУВАЛЬНИКА ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Коваль І.С.

Кандидат педагогічних наук

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

У сучасному світі одним із пріоритетних аспектів становлення особистості є досягнення успіху, який пов'язується із соціальною природою людини та виявом її сутнісного начала. Внаслідок науково-технологічного прогресу, війни на сході України, пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) відбулась руйнація соціальних орієнтацій, соціальних цінностей, мотивації діяльності людини, спрямованої на досягнення успіху. Особливості соціальної ситуації розвитку індивіда формують взірць її успішності як ідеал. З огляду на це, успіх та здобутки входять до числа найважливіших цінностей кожної особистості, зокрема рятувальника.

Проблему життєвого успіху розглянуто зарубіжними й вітчизняними науковцями, такими як Д. Белл, А. Вишневський, Є. Головаха, Т. Заславська, К. Полані, Я. Станиськіс, О. Тоффлер, Ф. Хайєк, В. Ядов, О. Якуба та іншими. Українськими вченими С. Бабенко, О. Злобіна, В. Тихонович розглянуто життєві стратегії успіху, Р. Ануфрієва, І. Єрмакова, Л. Сохань виокремили життєву компетентність як запоруку успіху.

Нам імпонує науковий доробок О. Поліванової, котра довела, що уявлення про успіх ґрунтуються на домаганнях й планах на майбутнє. Вона виокремила такі складові життєвого успіху [3, с. 21]: матеріальне благополуччя; якісні міжособистісні взаємини; емоційна насиченість; самореалізація; соціальне становище; самовідчуття; самопочуття.

О. Матеюк зазначив, що специфічною структурою інтегральних і функціональних якостей людини та її дій визначається успішність в діяльності.

На думку науковця, протягом життя особистість набуває певних якостей, знань, досвіду, опановує професію, що сприяють досягненню успішності в певному виді діяльності [2, с. 2].

Розглядаючи соціальну успішність рятувальників, потрібно враховувати те, що їхня професійна діяльність пов'язана з великими емоційним та фізичним навантаженням, такими як: нервово-психічна напруга, постійна загроза життю та здоров'ю, виснажливі фізичні навантаження, високий ритм роботи, чимала відповідальність при відносній самостійності дій та рішень із рятування людей і матеріальних цінностей, наявність неочікуваних та раптово виникаючих перешкод [1, с. 115-120]. З огляду на зазначене, соціальна успішність фахівців галузі безпеки людини в процесі професійної підготовки, має опиратись не лише на зовнішні (матеріальний достаток, умови праці й навчання, сім'я, повага, здоров'я, наявність плану і мети), а й внутрішні (цілеспрямованість, впевненість, чесність, педантичність, відповідальність, працездатність) чинники.

Також кожен рятувальник для власної успішності повинен усвідомлювати свою само ефективність, оскільки відчуття успішності сприяє осмисленню своєї компетентності й професійній реалізації в надзвичайних умовах. На нашу думку соціальна успішність рятувальника полягає у позитивному кінцевому результаті, який проявляється при досягненні бажаних цілей, що є важливими для нього й сприяють задоволенню життєдіяльністю, як результат усвідомлення власного саморозвитку.

Таким чином, при досягненні успіху кожен рятувальник відчуває певного роду задоволення, розслабленість, завершеність розпочатої діяльності. Тому перед педагогами стоїть проблема підготовки фахівців, здатних тверезо мислити складати перспективні плани власного професійного становлення в суспільстві. Кожен хто навчиться продуктивно планувати свій день, «йти в ногу» з науково-технологічним процесом, самовдосконалюватиметься, поступово досягатиме успіху. А чим успішнішою буде людина, тим позитивніше вона сприймається соціумом, що сприятиме її взаємодії з оточуючими.

Перспективним, на наш погляд, в подальшому стане вивчення динаміки уявлень про успіх та відчуття успішності рятувальників та їх кореляція із особистісними якостями характеру.

Література

1. Коваль І. С. Формування професійної готовності майбутніх рятувальників до діяльності в екстремальних умовах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Коваль Ігор Святославович. – Львів, 2017. – 294 с.
2. Матеюк О. А. Успішність особистості: сутність та зміст феномену / О. А. Матеюк. // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2012. – Вип. 4. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2012_4_31.
3. Поліванова О. Є. Взаємозв'язок уявлення про успіх та соціально-психологічних характеристик особистості у сучасній молоді / О. Є. Поліванова // Вісник Харківського національного університету № 1099. – Серія «Психологія», 2014. – С. 19–22.